

Directoraat-Generaal Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en Vreemdelingenzaken

Directie Vreemdelingenbeleid

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 72
www.justitie.nl

Datum	13 mei 2008
Ons kenmerk	5543084/08
Uw kenmerk	08-Just-B-029
Onderwerp	Schriftelijk overleg Regeling afwikkeling oude Vreemdelingenwet

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

Bijgaand zend ik u, mede namens de Minister van Justitie, de Minister voor Wonen, Wijken en Integratie en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de beantwoording van de vragen die op 4 maart 2008 zijn gesteld in het kader van het schriftelijk overleg naar aanleiding van de brief die ik u op 1 februari 2008 stuurde betreffende de stand van zaken van de uitvoering van de Regeling ter afwikkeling van de oude Vreemdelingenwet. Ik berichtte u eerder dat ik u op 28 april de antwoorden zou toesturen. Aangezien er begin mei nieuwe cijfers beschikbaar kwamen en het reces van uw Kamer reeds begonnen was, heb ik gemeend er goed aan te doen u op basis van de meest recente cijfers te informeren.

De Staatssecretaris van Justitie,

I VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

1. Inleiding

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris van Justitie over de Regeling afwikkeling oude Vreemdelingenwet (verder: de Regeling).

Met belangstelling nemen de leden van de PvdA-fractie kennis van de brief van de staatssecretaris van Justitie waarmee zij de Kamer namens de minister van Justitie en minister voor Wonen, Wijken en Integratie informeert over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de Regeling; in het spraakgebruik beter bekend als de «de pardonregeling». De leden van de PvdA-fractie vonden en vinden het van belang, dat sprake is van een goede, soepele en snelle uitvoering van «de pardonregeling». Deze leden zijn dan ook verheugd over het feit dat de uitvoering van de regeling voorspoedig verloopt. Niettemin hebben de leden van de PvdA-fractie op een aantal punten nog vragen.

De leden van de SP-fractie hebben voorliggende brief met belangstelling gelezen en hebben hierover nog enige opmerkingen en vragen.

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de onderhavige brief van de staatssecretaris. Alvorens deze leden over gaan tot het bespreken van deze brief, refereren zij graag aan de vragen die door het lid Kamp zijn gesteld aan de staatssecretarissen van Justitie en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, voor Wonen, Wijken en Integratie en van Financiën over de kosten van bijstand, gezondheidszorg en huisvesting voor afgewezen asielzoekers die in het kader van «de pardonregeling» alsnog een verblijfsvergunning krijgen (ingezonden 6 februari jl.). De leden van de VVD-fractie zouden de staatssecretaris graag willen verzoeken deze vragen mee te nemen in haar reactie op dit schriftelijk overleg.

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de bovengenoemde brief over de stand van zaken van de uitvoering van de Regeling. Naar aanleiding van genoemde brief merken deze leden op, dat als bekend wordt verondersteld dat deze leden bijzonder ongelukkig zijn met «de pardonregeling». Over de uitvoering van de Regeling voornoemd hebben de leden van de PVV-fractie enkele vragen.

De leden van de GroenLinks-fractie danken de staatssecretaris voor haar brief, waarin bericht wordt over de voortgang van de Regeling. Deze leden juichen de «pardonregeling» nog steeds van harte toe en zijn blij dat vele duizenden asielzoekers, die onder de werkingssfeer van de oude Vreemdelingenwet vielen, eindelijk duidelijkheid krijgen over hun verblijfsrecht in Nederland.

2. Proces vergunningverlening

De leden van de CDA-fractie stellen vast, dat de staatssecretaris in haar brief aangeeft, dat in het bestuurlijk overleg met de VNG wordt geconstateerd dat de afwikkeling van de Regeling (inclusief de huisvesting) voorspoedig verloopt. Uit andere bronnen hebben deze leden echter geluiden vernomen dat een aantal zaken minder voorspoedig verloopt. Zij geven als voorbeeld, dat mensen die onder de pardonregeling vallen, veelal te maken krijgen met een moeizame tocht door de papierwinkel van de Nederlandse bureaucratie. En als er dan bijvoorbeeld fouten optreden bij het registreren en versturen van gegevens, kan het lang duren alvorens men in aanmerking komt voor inschrijving in de GBA, een pasje, huisvesting, inburgering, werk, uitkering, ziektekostenverzekering, huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderbijslag, enz. Ook over de ingangsdatum voor het recht op een bijstandsuitkering zou volgens de leden van de CDA-fractie onduidelijkheid bestaan. Zo hebben deze leden vernomen dat er nogal wat verschillen zouden bestaan in de wijze waarop gemeenten hiermee omgaan. De leden van de CDA-fractie vernemen graag de reactie van de staatssecretaris op de hier geschetste aangelegenheden. De leden van de CDA-fractie hebben in de brief van de staatssecretaris gelezen, dat er circa 5 000 burgemeestersverklaringen zijn aangeleverd. Deze leden vragen of de staatssecretaris nog meer verklaring verwacht. Zij hebben begrepen dat meer dan de helft van de burgemeestersverklaringen is beoordeeld. Zij hebben daarover de volgende vragen. Hoeveel van de burgemeestersverklaringen zijn afgewezen en hoeveel gehonoreerd? Waarom waren gemeenten niet op de hoogte van de contra-indicaties die in een aantal zaken aan de orde waren? Als men zich in het dossier zou hebben verdiept, zou dat toch bekend moeten zijn geweest, zo veronderstellen de leden van de CDA-fractie. Voorts vragen deze leden of er in de tot dusver beoordeelde en afgewezen zaken uiteindelijk ook verblijfsvergunningen verleend zijn op grond van schrijnende omstandigheden, en zo ja hoeveel.

De leden van de PvdA-fractie hebben in de brief gelezen dat van de ongeveer 5000 gevallen waarin een burgemeestersverklaring is afgegeven de helft is beoordeeld. Deze leden vragen of de staatssecretaris kan aangeven of op 1 april 2008 alle burgemeestersverklaringen zullen zijn beoordeeld.

De leden van de PvdA-fractie stellen vast dat in gevallen waarin onduidelijkheid bestond over de identiteit van de vreemdeling, volgens de Regeling een mogelijkheid tot herstel bestaat. Zij wijzen in dit verband op de afspraken die zijn gemaakt door de Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) en de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB). Deze leden vragen of de staatssecretaris signalen heeft ontvangen met betrekking tot problemen over de inschrijving van statushouders in de basisadministratie van gemeenten omdat er onduidelijkheid zou bestaan omtrent de identiteit van de statushouders. De leden van de PvdA-fractie wijzen voorts op problemen die statushouders kunnen ondervinden met hun ziektekosten als gevolg van

onduidelijkheid over de datum van ingang van de zorgverzekering. De staatssecretaris heeft in antwoord op vragen van deze leden (vragen 207 080 1760) aangegeven, dat hierover gecommuniceerd zou zijn met de zorgverzekeraars. Zij vragen of de staatssecretaris de Kamer hierover nader wil informeren.

De leden van de SP-fractie stellen vast, dat de praktijk uitwijst dat van een aanzuigende werking van het «de pardonregeling» niet is gebleken. Met tevredenheid wordt door deze leden geconstateerd, dat de uitvoering van de Regeling voortvarend verloopt. Ook het aantal ingetrokken procedures vinden zij goed nieuws. Met betrekking tot de vreemdelingen aan wie een contra-indicatie wordt tegengeworpen hebben de leden van de SP-fractie nog de volgende vragen. Is er bij de ruim 2000 vreemdelingen aan wie de contra-indicatie wordt tegengeworpen, wegens niet ononderbroken verblijf in Nederland, getoetst of er wellicht rechtvaardigingsgronden waren voor dit verblijf buiten Nederland? Is bijvoorbeeld het bijwonen van een begrafenis buiten Nederland van een naaste een reden voor het tegenwerpen van een contra-indicatie? Kunnen vreemdelingen, voor wie uitzonderlijke persoonlijke omstandigheden hebben geleid tot een kort verblijf buiten Nederland, deze bijzondere omstandigheden als rechtvaardigingsgrond aanvoeren, zo ja, wanneer en bij wie? Deze leden vragen de staatssecretaris om een getalswijze uitsplitsing van de diverse tegengeworpen contra-indicaties. Zij vragen of de staatssecretaris bij de contra-indicaties op grond van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag wil aangeven hoeveel gezinsleden hierbij betrokken zijn. De leden van de SP-fractie vragen de staatssecretaris waarom zij het nodig heeft geacht om in haar brief aan de contra-indicatie 1F tussen haakjes de term «oorlogsmisdadigers» toe te voegen. Deze leden vragen of de staatssecretaris de mening deelt, dat het hier gaat om vreemdelingen aan wie de (bestuursrechtelijke) verdenking van oorlogsmisdaden is tegengeworpen. Zij vragen of de staatssecretaris de toevoeging «oorlogsmisdadigers» ook van toepassing acht op de gezinsleden, de partners en kinderen, aan wie de contra-indicatie 1F is tegengeworpen. De leden van de SP-fractie achten de toevoeging «oorlogsmisdadigers» onzorgvuldig, onnodig stigmatiserend voor met name de partners en kinderen en daarom ongewenst. Deze leden constateren, dat de door de regering toegezegde brief over het kabinetsstandpunt inzake de 1F-problematiek, ondanks herhaalde toezeggingen, niet voor de toegezegde datum van 1 februari 2008 is ontvangen. Zij vragen de staatssecretaris, nu het debat over het 1F beleid van het kabinet weer vertraagd is als gevolg van het uitblijven van de toegezegde brief, geen nieuwe 1F verdenkingen tegen te werpen totdat de Kamer met de regering van gedachten heeft kunnen wisselen. Is de staatssecretaris hiertoe bereid, zo vragen de leden van de SP-fractie.

In aanvulling op de gegevens die de staatssecretaris in haar brief naar voren brengt, zouden de leden van de VVD-fractie graag van de staatssecretaris vernemen of het beeld dat in De Gelderlander van 7 februari jl. naar voren wordt gebracht, overeen komt met de

informatie waarover zij zelf beschikt. Uit de Gelderlander hebben deze leden vernomen dat de burgemeesters van de gemeenten Arnhem, Ede, Culemborg, Veenendaal, Doesburg en Groesbeek in alle aan hen voorgelegde gevallen de gevraagde (positieve) verklaring afgegeven en dat de burgemeester van Nijmegen dat deed in 150 van de 152 gevallen. De leden van de VVD-fractie vragen of de situatie in Gelderland overeen komt met het landelijke beeld. Met andere woorden, is het in het hele land zo dat de burgemeesters in nagenoeg alle gevallen die aan hen werden voorgelegd de gevraagde (positieve) verklaring afgaven.

Het is de leden van de VVD-fractie verder bekend geworden, dat in een aantal gemeenten de generaal pardon-aanvragen zijn (voor)behandeld door Vluchtelingenwerk. De als kansrijk beoordeelde aanvragen werden vervolgens aan de burgemeesters voorgelegd, de overigen niet. Vreemd genoeg gaat de staatssecretaris in haar brief niet in op dit element van het vergunningverleningsproces, zo merken deze leden op. Zij vragen of de staatssecretaris kan toelichten hoe naar haar informatie de gemeenten de selectie gemaakt hebben van de aanvragen die al dan niet aan de burgemeesters werden voorgelegd. De leden van de VVD-fractie vragen door hoeveel gemeenten Vluchtelingenwerk werd ingeschakeld of op andere wijze werd voorzien in een voorbehandeling van de aanvragen buiten de eigen (gemeentelijke) organisatie. Op basis van de eerder door de staatssecretaris verstrekte informatie en haar uitspraken in de Kamer, moeten deze leden concluderen, dat de correcte uitvoering van de regeling zou inhouden dat alle gegevens van iedere aanvraag van een burgemeestersverklaring wordt vastgelegd. De informatie van en over de aanvragen die niet aan de burgemeesters werden voorgelegd, alsmede de informatie van en over de aanvragen die door de burgemeesters werden afgewezen, zou dan vervolgens aan de staatssecretaris ter beschikking worden gesteld. Zodat deze in de gelegenheid zou zijn te bewerkstellingen dat de desbetreffende aanvragers het land verlaten. De leden van de VVD-fractie vragen op welke wijze de staatssecretaris zich ervan verzekerd heeft dat door iedere gemeente – onafhankelijk van de vraag hoe en door wie de selectie werd uitgevoerd – de informatie van alle aanvragen is vastgelegd en bewaard. Deze leden vragen of al deze informatie ook daadwerkelijk vastgelegd en bewaard is. De leden van de VVD-fractie vragen of de staatssecretaris vooraf aan de gemeenten duidelijk heeft laten weten dat zij (positieve) burgemeestersverklaring alleen in behandeling zou nemen indien alle informatie van alle aanvragen zou worden vastgelegd, bewaard en aan haar ter beschikking worden gesteld. Indien dit niet is gedaan, vernemen de leden van de VVD-fractie graag waarom dit niet is gebeurd. Deze leden vragen of de staatssecretaris daarbij kan aangeven of de informatie met betrekking tot aanvragen die niet aan de burgemeesters zijn voorgelegd, of door hen zijn afgewezen, ook daadwerkelijk aan haar zijn doorgeleid. Van hoeveel aanvragen, die niet zijn voorgelegd aan de burgemeesters of die door de burgemeesters zijn afgewezen, is de informatie aan de staatssecretaris doorgeleid, zo vragen deze leden.

De leden van de VVD-fractie zouden graag van de staatssecretaris willen vernemen hoeveel van de door de staatssecretaris genoemde 27 500 personen die in het kader van

de pardonregeling een verblijfsvergunning krijgen, gelogen hebben met betrekking tot hun identiteit. En hoeveel personen – al dan niet met een burgemeestersverklaring – worden wegens contra-indicaties niet voorzien van een verblijfsvergunning, zo vragen deze leden. Zij vragen voorts of de staatssecretaris aan kan geven of het door haar genoemde aantal van 25 000 vreemdelingen van wie de dossiers door de IND zijn beoordeeld, inclusief de 5 000 personen is waarvoor burgemeestersverklaringen zijn aangeleverd. Verder willen de leden van de VVD-fractie weten of het door de staatssecretaris genoemde aantal van 5 000 vreemdelingen waarvan is geoordeeld is dat zij niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning inclusief de vreemdelingen is voor wie burgemeestersverklaringen zijn aangeleverd.

Deze leden ontvangen graag een uiteenzetting van de staatssecretaris over de verdeling van de 27 500 «pardonners» over de verschillende leeftijdscategorieën.

De leden van de GroenLinks-fractie ontvangen graag een overzicht van de praktische problemen in het proces van de vergunningverlening tot nu toe, en van de oplossingen die de staatssecretaris hiervoor heeft bedacht. Deze leden denken, bijvoorbeeld, aan de problemen die ongedocumenteerden ondervonden om hun uiteindelijke verblijfsvergunning in ontvangst te kunnen nemen. In een enkel geval kregen potentiële statushouders, naar verluidt, hun verblijfsvergunning niet mee, omdat zij zich niet konden identificeren. Uiteindelijk is dat probleem opgelost. Deze leden zijn benieuwd naar andere mogelijke praktische problemen rondom de uitvoering van de pardonregeling.

Rondom het afwijzen van een verblijfsvergunning op grond van het niet voldoen aan het criterium van ononderbroken verblijf in Nederland, vragen de leden van de GroenLinks-fractie hoe strikt dit criterium precies wordt gehanteerd. Er bereiken deze leden signalen van mensen die gedurende enkele uren in, bijvoorbeeld Duitsland, hebben verbleven en de pech hadden tegen de vreemdelingenpolitie aan te lopen. Deze leden vragen of de staatssecretaris bereid is om het criterium van ononderbroken verblijf slechts toe te passen als aannemelijk is dat het de bedoeling was om Nederland voor een langere periode te verlaten, of in ieder geval te kijken naar de naleving van de meldingsplicht.

Voorts vragen de leden van de GroenLinks-fractie hoe de staatssecretaris precies omgaat met de tegenwerping van artikel 1 F van het Vluchtelingenverdrag. Deze leden menen, dat er nog een nadere standpuntbepaling van de staatssecretaris aankomt.

3. Terugkeer

De leden van de CDA-fractie merken op, dat in het eerder door hen genoemde bestuurlijke overleg is geconstateerd, dat – overeenkomstig gemaakte afspraken – prioriteit moet worden gelegd bij de terugkeer van afgewezen asielzoekers. Van de circa 5 000 vreemdelingen aan wie tot dusver op grond van de regeling geen verblijf is verleend, zijn er circa 3 500 verwijderbaar. Tot op heden is het antwoord op de vraag naar de concrete terugkeerresultaten van de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) niet meer geweest dan dat DT&V de terugkeer ter hand neemt. Tegen welke praktische uitvoeringsproblemen

loopt DT&V aan? Wanneer kunnen we concrete terugkeerresultaten van DT&V tegemoet zien, zo vragen deze leden.

In de brief staat vermeld, zo merken de leden van de PvdA-fractie op, dat van de circa 5 000 vreemdelingen aan wie op grond van de Regeling geen verblijf wordt verleend, circa 1 500 vreemdelingen nog niet verwijderbaar zijn. Dit betekent, zo concluderen deze leden, dat ongeveer 3 500 vreemdelingen verwijderbaar zijn. Zij vragen of de staatssecretaris uiteen kan zetten hoe de terugkeer van deze groep verloopt. Voorts vragen zij of daarbij kan worden aangegeven of uit deze groep personen met onbekende bestemming zijn vertrokken.

De leden van de SP-fractie merken op dat de staatssecretaris in haar brief aangeeft, dat de DT&V gedurende het vertrektraject let op schrijnende omstandigheden, buitenschuld-criteria, mensenhandel en medische omstandigheden. Deze leden vragen of deze omstandigheden aanleiding kunnen zijn om een vreemdeling alsnog in aanmerking te laten komen voor het pardon. Zij vragen of de DT&V in dit soort gevallen aan de staatssecretaris rapporteert.

Voorts vragen de leden van de SP-fractie wat er gebeurt met vreemdelingen met minderjarige kinderen, waarvan na drie maanden verblijf in een vrijheidsbeperkende locatie blijkt, dat zij niet uitzetbaar zijn. Kan de staatssecretaris deze leden garanderen, dat deze personen niet op straat worden gezet.

De leden van de VVD-fractie vragen of het waar is dat in een aantal gemeenten de politie geen ondersteuning geeft bij het uit de opvang zetten van uitgeprocedeerde asielzoekers, die de opvang niet vrijwillig wensen te verlaten. Indien het antwoord bevestigend is, vragen deze leden of de staatssecretaris aan kan geven welke gemeenten dit betreft.

4. Opvang en huisvesting

De staatssecretaris geeft in haar brief aan, dat wat betreft de opvang en huisvesting van statushouders een achterstand is ontstaan, zo hebben de leden van de PvdA-fractie begrepen. Deze leden hebben begrepen dat gelet op het huisvestingstempo in de laatste twee maanden van 2007 de staatssecretaris verwacht, dat deze achterstand ten opzichte van de taakstelling voor de tweede helft van 2007, in de loop van 2008 zal worden ingehaald. Zij vragen of de staatssecretaris kan aangeven op welke wijze zij haar indicatieve taakstelling van 5 000 te huisvesten statushouders per half jaar gaat realiseren. Gaat zij daartoe specifieke maatregelen treffen, zo vragen deze leden.

Voorts willen de leden van de PvdA-fractie graag weten hoeveel statushouders er op dit moment opvang verkrijgen vanuit het Rijk (COA) en hoeveel statushouders door de gemeenten in de gemeentelijke noodopvang verblijven.

De leden van de SP-fractie vragen de staatssecretaris om een actueel overzicht van de resultaten van de taakstelling voor de huisvesting van statushouders op grond van het pardon.

De leden van de GroenLinks-fractie hopen erop, dat de huidige inspanningen ertoe zullen leiden dat de statushouders snel uitgeplaatst kunnen worden naar een eigen woning. Zij vragen de staatssecretaris of en zo ja hoe, bij de uitplaatsing naar reguliere huisvesting rekening gehouden wordt met de voorkeuren van de betrokken statushouders. Deze leden kunnen zich voorstellen, dat deze statushouders na een jarenlang verblijf in een COA-opvangvoorziening onderdeel zijn geworden van een plaatselijke samenleving. Dat heeft sommige gemeenten ook ertoe gebracht om afspraken te maken om uitplaatsing regionaal en onderling te regelen, bijvoorbeeld in de regio Utrecht. Niet alleen kan er dan tegemoet gekomen worden aan de onder statushouders levende wensen, maar ook kan wellicht efficiënter en sneller uitgeplaatst worden, zo menen deze leden. Zij vragen of het COA rekening houdt met dit soort afspraken en wensen en zo neen, wat daar precies op tegen zou zijn. De leden van de GroenLinks-fractie vragen of de staatssecretaris vreest dat aselechte uitplaatsing negatieve gevolgen kan hebben voor de inburgeringstrajecten.

5. Inburgering

De leden van de CDA-fractie vragen of de staatssecretaris aan kan geven hoe de inburgering en arbeidstoeleiding van «pardonstatushouders» concreet verloopt. Deze leden vragen of er indicaties zijn dat het beschikbare bedrag wellicht onvoldoende is. Zij vragen of, in het geval de aangekondigde evaluatie van de financiële afspraken zou uitwijzen, dat de €60 miljoen voor de inburgering van statushouders onvoldoende is, gemeenten daarvoor dan (extra) gecompenseerd worden. Deze leden vragen of werkgevers voldoende bereid blijken om in het kader van de inburgering en arbeidstoeleiding van statushouders mee te werken aan het tot stand brengen van duale trajecten.

De leden van de SP-fractie informeren naar de voortgang van de inburgering van de statushouders. Welke initiatieven, anders dan in de brief genoemd, worden er ontplooid om statushouders zo snel als mogelijk op te leiden en aan werk te helpen, zo vragen deze leden.

De leden van de GroenLinks-fractie juichen het toe, dat het uitgangspunt is dat de inburgeringstrajecten al vanaf de uitreiking van het pasje starten. Deze leden zijn er altijd een groot voorstander van geweest om na statusverlening al in het asielzoekerscentrum te starten met de inburgering. Zij kunnen zich echter ook voorstellen, dat er problemen in het traject ontstaan als de inburgering wordt gestart in het asielzoekerscentrum en de statushouder lopende het inburgeringstraject overgeplaatst wordt naar reguliere woonruimte elders in het land. Zij vragen of het beschikbare budget van €4 480 per

persoon voldoet en of hierdoor niet vrij ingewikkelde verrekeningsconstructies tussen gemeenten onderling nodig zijn (de gemeente waar de inburgering in het asielzoekerscentrum is gestart en de gemeente waar de statushouder uiteindelijk komt te wonen). Deze leden vragen of dit er niet voor pleit om statushouders zoveel mogelijk in hun eigen regio uit te plaatsen naar reguliere woonruimte.

6. Kosten

De leden van de SP-fractie zijn van mening, dat de staatssecretaris terecht opmerkt dat een aanzienlijk deel van de statushouders ook zonder het pardon in aanmerking zou zijn gekomen voor een verblijfsvergunning. Deze leden benadrukken, dat niet alleen de kosten maar ook de besparingen moeten meewegen bij de beoordeling van de financiële gevolgen van het pardon.

De leden van de VVD-fractie vragen de staatssecretaris of zij kan garanderen, dat duidelijk wordt hoeveel van de 27 500 «pardonners» een bijstandsuitkering gaan ontvangen.

De leden van de PVV-fractie hebben uit de brief van de staatssecretaris begrepen, dat inzake de gevolgen van de regeling voor de bijstand uitgegaan wordt van een geraamd bedrag van €40 à 50 miljoen per jaar tot en met 2010. Gesteld wordt dat dit bedrag daarna zal dalen, omdat mensen aan het werk gaan. Voorts wordt gesteld dat het van belang is om hierbij op te merken dat ook zonder de Regeling een aanzienlijk deel van de doelgroep in aanmerking zou zijn gekomen voor een verblijfsvergunning, en daarmee een aanspraak zou hebben gedaan op de voorzieningen. De leden van de PVV-fractie vragen waarop de staatssecretaris de uitspraak baseert, dat een aanzienlijk deel van de doelgroep ook zonder de Regeling een verblijfsvergunning had kunnen krijgen. Op grond van welke omstandigheden zouden deze vreemdelingen een verblijfsvergunning hebben kunnen verkrijgen. Waarom hadden de betrokkenen deze vergunning nog niet verkregen? Voorts vragen deze leden waarom een pardonregeling noodzakelijk was wanneer toch al bekend was dat een groot deel van de betreffende vreemdelingen in aanmerking zou komen voor een verblijfsvergunning.

7. Uitvoering van het bestuursakkoord met de VNG

De leden van de CDA-fractie vragen wat de stand van zaken is bij de uitvoering van de afspraken naar aanleiding van de passage uit het Coalitieakkoord, alsmede het onderdeel van het met de VNG gesloten bestuursakkoord, betreffende de (aanpassing van de) Vreemdelingenwet 2000; afspraken die, onder andere, zien op aanpassing van de asielprocedure, verbetering van de effectiviteit van het terugkeerbeleid, de problematiek van de uitgeprocedeerde asielzoekers die rechtmatig in Nederland verblijven, maar geen recht hebben op (opvang)voorzieningen, beëindiging van noodopvang. Deze leden vragen wanneer de Kamer de aangekondigde uitwerking en voorstellen tegemoet kan zien.

De leden van de CDA-fractie betreuren het, dat de Kamer uiterlijk tot het zomerreces moet wachten alvorens nader te worden geïnformeerd over de aanvullende maatregelen ter bevordering van de effectiviteit van het terugkeerbeleid, in het bijzonder de aanpak van het probleem van uitgeprocedeerde asielzoekers die rechtmatig in Nederland verblijven maar geen recht hebben op opvang. Zij vragen waarom dat niet sneller kan. Heeft de staatssecretaris in het kader van de desbetreffende «terugkeerconsultaties» ook de minister voor Ontwikkelingssamenwerking en organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking betrokken, zo vragen deze leden. Wordt ook gekeken naar de mogelijke rol die het bedrijfsleven kan spelen bij het terugkeerbeleid? Wordt de rol die de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in het terugkeerproces speelt wellicht nader gezien, bijvoorbeeld wat betreft het uitgangspunt van de IOM dat in beginsel alleen wordt bemiddeld bij vrijwillige en niet bij gedwongen terugkeer, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

De leden van de PvdA-fractie wijzen op het op 25 mei 2007 met de VNG gesloten bestuursakkoord over de randvoorwaarden voor de afwikkeling van de oude Vreemdelingenwet. Zij vragen of de staatssecretaris kan aangeven wat op dit moment vanuit het Rijk in gang is gezet om de afspraken met de VNG na te komen.

De leden van de SP-fractie zijn verheugd, dat de staatssecretaris onderkent dat er een probleem is bij de gemeenten die in de praktijk worden geconfronteerd met uitgeprocedeerde asielzoekers die rechtmatig in Nederland verblijven maar geen recht meer hebben op opvangvoorzieningen. Deze leden nemen kennis van de toezegging van de staatssecretaris dat zij de Kamer uiterlijk voor het zomerreces zal informeren over aanvullende maatregelen ter bevordering van de effectiviteit van het terugkeerbeleid. De leden van de SP-fractie vragen de staatssecretaris hoe zij in de tussentijd het probleem van de gemeenten zal (helpen) oplossen om te voorkomen dat vreemdelingen op straat komen te staan. Wat gaat de staatssecretaris concreet doen, zo vragen deze leden.

De leden van de PVV-fractie hebben in de brief gelezen dat de staatssecretaris voornemens is uitgeprocedeerde asielzoekers, die aan hun vertrek werken, te ondersteunen met een herintegratiebijdrage in geval van zelfstandige terugkeer naar het land van herkomst. Deze leden vragen de staatssecretaris om een meer gedetailleerde omschrijving van de genoemde herintegratiebijdrage. Wat houdt deze bijdrage in de praktijk in? Kan de staatssecretaris een raming van de hiermee gepaard gaande kosten geven, zo vragen deze leden. De staatssecretaris geeft in haar brief aan dat uitgeprocedeerde en verwijderbare asielzoekers op grond van een vrijheidsbenemende maatregel ex artikel 56 Vreemdelingenwet 2000 geplaatst kunnen worden in een vrijheidsbeperkende locatie. Hierbij is aangetekend dat deze maatregel voor een periode van maximaal 12 weken van toepassing zal zijn. De leden van de PVV-fractie vragen de staatssecretaris wat er na het verstrijken van de genoemde 12 weken met een dergelijke

vreemdeling gaat gebeuren wanneer het niet gelukt is om deze binnen de genoemde periode het land te doen verlaten.

II REACTIE VAN DE STAATSSECRETARIS

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie verzoeken de vragen die door het lid Kamp zijn gesteld over de kosten van bijstand, gezondheidszorg en huisvesting (ingezonden 6 februari jl.) mee te nemen in dit schriftelijk overleg. Deze vragen zijn reeds door mij beantwoord op 27 februari jl.

2. Proces vergunningverlening

De leden van de CDA-fractie vragen mij te reageren op geluiden die zij zouden hebben vernomen dat een aantal zaken bij de uitvoering van de Regeling minder voorspoedig verloopt zoals dat mensen die onder de pardonregeling vallen te maken zouden krijgen met een moeizame tocht door de papierwinkel van de Nederlandse bureaucratie. Zo zouden er fouten optreden bij het registreren en versturen van gegevens, kan het lang duren alvorens men in aanmerking komt voor inschrijving in de GBA, een pasje, huisvesting, inburgering, werk, uitkering, ziektekostenverzekering, huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderbijslag, enz. Ook over de ingangsdatum voor het recht op een bijstandsuitkering zou volgens de leden van de CDA-fractie onduidelijkheid bestaan.

Het is primair de verantwoordelijkheid van gemeenten om statushouders te begeleiden bij huisvesting, inschrijving in de GBA, inburgering en toeleiding tot de arbeidsmarkt en voorzieningen. De IND is, voor zover mogelijk, bereid om gemeenten hierbij te ondersteunen. De IND heeft bij de start van de uitvoering van de Regeling ter afwikkeling van de nalatenschap oude Vreemdelingenwet (hierna Regeling) een helpdesk gemeenten ingericht om vragen en knelpunten te adresseren. Daarnaast wordt er periodiek in een zogeheten expertgroep met een gemeentelijke vertegenwoordiging en een aantal belangengroepen overleg gevoerd. In april en mei 2008 wordt er door de IND in samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een drietal regionale bijeenkomsten gepland voor bestuurders en gemeenteambtenaren. Hierbij wordt in workshops aandacht besteed aan onder meer huisvesting, zorg, inburgering, integratie, en arbeidsparticipatie. Het doel van deze bijeenkomsten is om informatie, ervaring en best practices uit te wisselen tussen de betrokken gemeenten. Wat betreft de ingangsdatum voor het recht op een bijstandsuitkering kan ik antwoorden dat personen die reeds beschikken over een verblijfsvergunning, maar in afwachting van woonruimte in een gemeente nog in de centrale opvang verblijven, gebruik blijven maken van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (Rva 2005), als voorliggende voorziening. Dat wil zeggen dat recht op bijstand pas ontstaat nadat de

centrale opvang is verlaten en woonruimte in een gemeente is betrokken en betrokkenen daardoor niet langer onder de Rva vallen.

In andere gevallen waarin de betrokken personen niet zelf in de noodzakelijke kosten van het bestaan kunnen voorzien, kan de verlening van een bijstandsuitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB) aan de orde zijn. Zij kunnen deze bijstand aanvragen in de gemeente waar zij woonachtig zijn. Het recht op bijstand ontstaat echter niet eerder dan op de feitelijke datum van de bijstandsaanvraag. De hoofdregel van de WWB is dat in beginsel geen bijstand met terugwerkende kracht wordt verstrekt. Het is de bevoegdheid én de verantwoordelijkheid van de gemeenten om te beoordelen of er in individuele gevallen voldoende redenen aanwezig zijn om van deze hoofdregel af te wijken. De belanghebbende moet uiteraard wel op de ingangsdatum van de bijstandsuitkering feitelijk over een verblijfsvergunning beschikken en voorts op dat moment ook aan de overige voorwaarden voor het recht op bijstand voldoen.

Op de vraag van de leden van de CDA-fractie hoeveel van de burgemeestersverklaringen zijn afgewezen en hoeveel gehonoreerd, kan ik zeggen dat op peildatum 6 mei 2008 er circa 5.200 burgemeestersverklaringen voor vreemdelingen die niet (meer) bekend zijn bij de IND en/of DT&V, zijn aangeleverd. In ruim 4.200 zaken is door de IND aan de vreemdeling een aanbod voor een verblijfsvergunning op grond van de Regeling gedaan. In ongeveer 800 zaken is er geen aanbod gedaan wegens de aanwezigheid van contra-indicaties. De IND is thans bezig de circa 200 resterende burgemeestersverklaringen te verwerken.

Conform de richtlijn die op 26 juni 2007 met de gemeenten is gecommuniceerd, is de einddatum voor het aanleveren van de burgemeestersverklaring vastgesteld op 1 januari 2008. Alleen in die gevallen waarbij gemeenten gemotiveerd hebben aangegeven een verklaring te willen nazenden, kon met toestemming van de IND van deze einddatum worden afgeweken. In een zogeheten expertgroep waarin IND, een gemeentelijke vertegenwoordiging en een aantal belangenorganisaties zitting hebben, is door gemeenten aangegeven dat burgemeesters in een aantal gevallen nog enige tijd nodig hebben gehad om gegevens te beoordelen inzake het feitelijk verblijf in 2006, op basis waarvan een burgemeestersverklaring kan worden opgesteld. In dit verband verwacht ik nog enkele burgemeestersverklaringen te ontvangen. Daarnaast heeft de IND in samenspraak met vertegenwoordigers van de VNG en de G4 een voorziening getroffen voor die vreemdelingen die menen in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning op grond van de Regeling en nog niets hebben vernomen van de IND dan wel zich niet (tijdig) hebben gemeld bij het gemeenteloket. Op grond hiervan hebben zich ongeveer 100 vreemdelingen alsnog gemeld waarna zij door de IND zijn doorverwezen naar het gemeenteloket van de G4.

Op de vraag waarom gemeenten niet op de hoogte waren van de contra-indicaties die in een aantal zaken aan de orde waren, wijs ik erop dat in het bestuursakkoord tussen Rijk en VNG van 25 mei 2007 afspraken zijn gemaakt over de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de IND en de gemeenten bij de uitvoering van de Regeling. Vreemdelingen die niet (meer) traceerbaar zijn voor de IND en/of DT&V, maar wel bekend zijn in de gemeente, worden door middel van een burgemeestersverklaring aangemeld bij de IND, indien zij vóór 1 april 2001 een eerste asielaanvraag hebben ingediend en aantoonbaar gedurende 2006 in Nederland hebben verbleven. Deze toets dient plaats te vinden in de gemeente onder verantwoordelijkheid van de burgemeester. Na de ontvangst van de burgemeestersverklaring vindt er een ambtshalve toets plaats door de IND welke zich mede richt op een beoordeling in het kader van de contra-indicaties zoals die zijn neergelegd in de Regeling. Gelet op de afspraken in het bestuursakkoord is het niet de verantwoordelijkheid van de gemeenten zich te verdiepen in de aanwezigheid van contra-indicaties voorzover die al inzichtelijk zijn voor de burgemeester.

Om te voorkomen dat er burgemeestersverklaringen zouden worden opgesteld voor vreemdelingen van wie het dossier reeds door de IND in behandeling is genomen, is de gemeenten de mogelijkheid geboden een 'match' uit te voeren tussen het bestand van de gemeente en dat van de IND.

Voorts vragen deze leden of er in de tot dusver beoordeelde en afgewezen zaken uiteindelijk ook verblijfsvergunningen verleend zijn op grond van schrijnende omstandigheden, en zo ja hoeveel.

In het algemeen merk ik op dat in gevallen, waarin geen verblijfsvergunning op grond van de Regeling wordt verleend, een eventueel nog openstaande procedure met gebruikmaking van de inherente afwijkingsbevoegdheid of de discretionaire bevoegdheid, kan leiden tot inwilliging. In zaken waarin een zogenaamde 14-1 brief aan de orde is, speelt de brief aan uw Kamer van 21 februari 2007 een rol (Kamerstukken II, vergaderjaar 2006-2007, 19 637, nr. 1131). Op peildatum 6 mei 2008 is aan minder dan tien personen (in geval van in het kader van de Regeling door mij beoordeelde zaken) op grond van mijn discretionaire bevoegdheid wegens schrijnende omstandigheden een verblijfsvergunning toegekend.

De leden van de PvdA-fractie vragen of op 1 april 2008 alle burgemeestersverklaringen zullen zijn beoordeeld.

Vreemdelingen die menen te behoren tot de doelgroep van de Regeling konden zich tot 31 december 2007 melden bij het gemeenteloket voor het verkrijgen van een burgemeestersverklaring. Een aantal gemeenten heeft met toestemming van de IND aangegeven nog enige tijd nadien nodig te hebben voor het nader onderzoek naar het feitelijk verblijf van de vreemdeling in 2006.

Op peildatum 6 mei 2008 diende nog in ongeveer 200 zaken een beoordeling door de IND op de aanwezigheid van contra-indicaties plaats te vinden.

In het geval er aan een vreemdeling de mogelijkheid van identiteitsherstel is geboden, kon de datum van 1 april 2008 voor een definitieve afronding niet worden gehaald. De reden hiervoor is dat de vreemdeling twee maanden de gelegenheid heeft om de juiste identiteitsgegevens naar voren te brengen en – bij acceptatie daarvan door de IND – de gemeenten twee maanden de gelegenheid hebben deze herstelde gegevens te bevestigen en te verwerken in de GBA.

De leden van de PvdA-fractie vragen of ik signalen heb ontvangen met betrekking tot problemen over de inschrijving van statushouders in de basisadministratie van gemeenten omdat er onduidelijkheid zou bestaan omtrent de identiteit van de statushouders.

Inderdaad hebben enkele gemeenten problemen gehad met het inschrijven van een statushouder met andere (herstelde) identiteitsgegevens. In de circulaire van 3 september 2007, gericht aan alle gemeenten, is de werkwijze vastgelegd. Bij twijfel over de door de IND vermelde identiteit zal de GBA-ambtenaar contact opnemen met de IND. Voor de goede orde vermeld ik hier de tekst van de circulaire:

Indien de GBA-ambtenaar om gegronde redenen twijfels heeft over het door de ambtenaar van de IND uitgevoerde onderzoek en de daarop gebaseerde gegevens in de schriftelijke verklaring van de IND - bijvoorbeeld omdat de gegevens in de verklaring van de IND of de bij de IND overgelegde documenten niet overeenkomen met de gegevens in de verklaring onder eed of belofte of de bij de gemeente overgelegde documenten - stelt hij de IND hiervan in kennis. Het is vervolgens aan de IND om opnieuw tot een oordeel te komen over de juiste identiteit en nationaliteit van de vreemdeling en te bezien of nadere verificatie van de door de vreemdeling overgelegde documenten aan de orde is. Door de IND wordt aan de afdeling Burgerzaken van de gemeente eventueel een herziene schriftelijke verklaring gezonden. Het is vervolgens aan de GBA-ambtenaar - conform de Wet GBA - te bepalen welke gegevens omtrent de identiteit en de nationaliteit van de vreemdeling in de GBA worden opgenomen.

De leden van de PvdA-fractie wijzen voorts op problemen die statushouders kunnen ondervinden met hun ziektekosten als gevolg van onduidelijkheid over de datum van ingang van de zorgverzekering en vragen of hierover is gecommuniceerd met de zorgverzekeraars.

Deze problematiek is ook onderwerp geweest van vragen van de leden De Wit en Van Gerven (beiden SP) aan de Staatssecretaris van Justitie en aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. In de beantwoording van deze vragen is onder meer geconstateerd dat er voor statushouders problemen konden ontstaan door de verschillen tussen de systematieken van enerzijds de Regeling verstrekkingen asielzoekers en anderzijds de Zorgverzekeringswet; er is daarbij een lijn geschetst voor een tijdelijke oplossing, in afwachting van een structurele oplossing. Overigens hebben

Zorgverzekeraars Nederland en de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport vanaf begin oktober 2007 niet of nauwelijks nog signalen over bedoelde problemen ontvangen. Een afschrift van de beantwoording van de Kamervragen is per brief van 17 december 2007 van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gezonden aan de Directeur van Zorgverzekeraars Nederland, met het verzoek de in de beantwoording van de Kamervragen neergelegde lijn met zijn leden te delen. Ook is de Algemeen Directeur van het College van Zorgverzekeraars per brief over de beantwoording geïnformeerd.

De SP-leden vragen of er bij de ruim 2000 vreemdelingen aan wie de contra-indicatie "niet ononderbroken verblijf in Nederland" wordt tegengeworpen, is getoetst of er wellicht rechtvaardigingsgronden waren voor dit verblijf buiten Nederland?

Ik wijs erop dat het vastgestelde onderbroken verblijf in de referteperiode in beginsel een grond is om niet over te gaan tot het doen van een aanbod op grond van de Regeling. Zoals ook besproken met uw Kamer op 7 juni 2007 (TK Handelingen 2006-2007 nr.78, pag. 4149-4185, 19 juni 2007), zou wel naar een onacceptabele individuele schrijnende situatie worden gekeken. Dat betekent dat waar mogelijk is gekeken naar de intentie die iemand had om naar het buitenland te reizen. Is dat geweest om bijvoorbeeld een laissez-passer ten behoeve van terugkeer te regelen of betreft dat verblijf met toestemming van de Nederlandse autoriteiten (bijvoorbeeld een toegestaan verblijf buiten Nederland waarvoor een terugkeervisum is afgegeven) dan is dat niet tegengeworpen. Ook is er een geval geweest van orgaandonatie buiten Nederland. Dat is nu zo'n bijzondere situatie waarbij verblijf in het buitenland niet wordt tegengeworpen. Maar iemand, die de intentie had om zich in een ander land te vestigen en dat door de autoriteiten van dat land verhinderd zag, valt niet onder de Regeling. De IND heeft, voor zover dat uit de dossiers bleek, rekening gehouden met dit soort situaties.

De leden van de SP-fractie vragen om een getalswijze uitsplitsing van de diverse tegengeworpen contra-indicaties. Zij vragen tevens of bij de contra-indicaties op grond van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag kan worden aangegeven hoeveel gezinsleden hierbij betrokken zijn.

Op peildatum 6 mei 2008 is van ongeveer 5.900 vreemdelingen geoordeeld dat zij niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van de Regeling.

De uitsplitsing naar type contra-indicatie levert het volgende resultaat op:

- Artikel 1F Vluchtelingenverdrag tegengeworpen of lopend 1F onderzoek: circa 800 vreemdelingen;
- overige openbare orde: circa 1.250 vreemdelingen;
- meerdere malen onjuiste identiteitsgegevens verstrekt: circa 250 vreemdelingen;
- geen onafgebroken verblijf: circa 2.450 vreemdelingen;
- onbekend waar de vreemdeling verblijft: circa 1.000 vreemdelingen;
- aanbod niet geaccepteerd: ruim 150 vreemdelingen.

De groep van de ongeveer 800 vreemdelingen die op grond van artikel 1F Vluchtelingenverdrag of een lopend 1F-onderzoek niet voor verblijf op grond van de regeling in aanmerking is gekomen, bestaat voor bijna de helft uit gezinsleden.

De leden van de SP-fractie vragen waarom ik het nodig heb geacht om in mijn brief aan de contra-indicatie 1F tussen haakjes de term «oorlogsmisdadigers» toe te voegen en of ik de mening deel, dat het hier gaat om vreemdelingen aan wie de (bestuursrechtelijke) verdenking van oorlogsmisdaden is tegengeworpen.

Ik heb met genoemde toevoeging niet meer bedoeld dan in één woord toe te lichten waarop artikel 1F Vluchtelingenverdrag onder meer betrekking heeft, op een wijze die voor een ieder direct te begrijpen is. Het klopt dat het hier gaat om vreemdelingen ten aanzien van wie in bestuursrechtelijke zin ernstige redenen bestaan om te veronderstellen dat zij zich schuldig hebben gemaakt aan misdrijven, waaronder oorlogsmisdrijven, en/of handelingen als genoemd in artikel 1F Vluchtelingenverdrag.

De leden van de SP-fractie hebben mij voorts gevraagd of ik de toevoeging ook van toepassing acht op de gezinsleden, de partners en kinderen, aan wie de contra-indicatie 1F is tegengeworpen. De leden hebben te kennen gegeven de toevoeging onzorgvuldig, onnodig stigmatiserend en daarom ongewenst te achten.

Zoals ik heb aangegeven, is de toevoeging enkel bedoeld ter verduidelijking van de contra-indicatie artikel 1F Vluchtelingenverdrag. Ik acht de toevoeging in die context niet onzorgvuldig. In ieder geval is er geen sprake van dat ik de toevoeging 'oorlogsmisdadigers' van toepassing acht op de gezinsleden, de partners en de kinderen aan wie de contra-indicatie artikel 1F Vluchtelingenverdrag is tegengeworpen.

De leden van de SP-fractie hebben mij gevraagd of ik, nu het debat over het 1F-beleid van het kabinet is vertraagd als gevolg van het uitblijven van de toegezegde brief, bereid ben om geen nieuwe verdenkingen tegen te werpen totdat uw Kamer met de regering van gedachten heeft kunnen wisselen.

Mijn antwoord hierop is dat dit niet in overeenstemming zou zijn met inhoud en strekking van het Vluchtelingenverdrag. De aard en de ernst van artikel 1F Vluchtelingenverdrag maken dat het met het oog op het belang van de openbare orde niet verantwoord is om in afwachting van de brief met het kabinetsstandpunt inzake artikel 1F Vluchtelingenverdrag dit artikel niet toe te passen dan wel in deze zaken niet over te gaan tot uitzetting, mits is geoordeeld dat artikel 3 EVRM niet aan uitzetting in de weg staat. Ik heb uw Kamer dit eerder gemeld tijdens het debat over de Regeling op 7 juni 2007 en in antwoord op Kamervragen van de leden De Wit (SP) en Anker (CU) over een voorgenomen uitzetting naar Afghanistan (KV 2070815210, d.d. 24 april 2008).

De leden van de VVD-fractie vragen of het in het hele land zo is dat de burgemeesters in nagenoeg alle gevallen die aan hen werden voorgelegd de gevraagde (positieve) verklaring afgaven en zij vragen om een toelichting op de wijze waarop de gemeenten de selectie hebben gemaakt van de aanvragen die al dan niet aan de burgemeesters werden voorgelegd. De leden van de VVD-fractie vragen tevens door hoeveel gemeenten Vluchtelingenwerk werd ingeschakeld of op andere wijze werd voorzien in een voorbehandeling van de aanvragen buiten de eigen (gemeentelijke) organisatie. Tenslotte vragen de leden van de VVD-fractie op welke wijze is verzekerd dat door iedere gemeente – onafhankelijk van de vraag hoe en door wie de selectie werd uitgevoerd – de informatie van alle verzoeken om een burgemeestersverklaring is vastgelegd en bewaard en aan Justitie is doorgeleid.

Conform het coalitieakkoord van 7 februari 2007 is bepaald dat in het kader van de Regeling er onder meer een ambtshalve vergunning wordt verleend aan personen die op dat moment Nederland niet hadden verlaten of daaruit verwijderd waren en blijkens een uitdrukkelijke verklaring van de burgemeester daar bekend waren en aantoonbaar sinds 2006 verbleven in het kader van de noodopvang. In het bestuursakkoord van 25 mei 2007 is bepaald dat de status van de verklaring van de burgemeester enkel een feitelijke verklaring is omtrent het ononderbroken verblijf van de vreemdeling in Nederland sinds 1 januari 2006. De praktische uitvoering van het opstellen van een burgemeestersverklaring geschiedt onder verantwoordelijkheid van de burgemeester.

Op 26 juni 2007 is in een gezamenlijke brief van Justitie en de VNG aan de gemeenten een standaard-burgemeestersverklaring aangeleverd en een handreiking aan de hand waarvan zij op eenvormige wijze de beoordeling konden maken of er een verklaring zou worden afgegeven. In die handreiking is een opsomming gemaakt van documenten die kunnen leiden tot de conclusie dat betrokkenen gedurende het jaar 2006 in Nederland zijn geweest.

Daarbij is aangegeven dat alleen een positieve verklaring in behandeling wordt genomen en dat de handreiking met onderliggende stukken niet hoeft te worden meegezonden met de burgemeestersverklaring, maar bedoeld is voor de eigen administratie van de gemeente. Aangezien de uiteindelijke verklaring door de burgemeester is opgesteld, is het de IND niet bekend in hoeveel gevallen de voorbehandeling van de aanvragen buiten de eigen (gemeentelijke) organisatie is gerealiseerd. De IND beschikt evenmin over gegevens in hoeveel gevallen er geen verklaring is opgesteld.

De burgemeestersverklaring die door de IND wordt ontvangen, is een feitelijke verklaring omtrent het ononderbroken verblijf van de vreemdeling in Nederland. Na ontvangst van de verklaring richt de ambtshalve toets van de IND zich mede op de beoordeling in het kader van de contra-indicaties die zijn neergelegd in de Regeling.

Met deze werkwijze wordt uitvoering gegeven aan de bepaling in het bestuursakkoord, met handhaving van het onderscheid in de verantwoordelijkheden van de IND en de betrokken burgemeesters. De IND is als toelatingsorganisatie belast met de ambtshalve beoordeling

van de voorwaarden (incl. contra-indicaties) zoals die zijn neergelegd in de Regeling; de verklaring van de burgemeester strekt ertoe gegevens aan te dragen van vreemdelingen die onder de Regeling kunnen vallen en ziet dus enkel op het ononderbroken verblijf in Nederland van de vreemdeling gedurende 2006.

Ik kan in antwoord op de vraag van de VVD-fractie meedelen dat ongeveer 3.850 personen die een aanbod op grond van de Regeling hebben ontvangen, de mogelijkheid van herstel van de identiteit is geboden omdat eerder in rechte de juistheid van de gestelde identiteit is tegengeworpen. In het merendeel van de zaken is de identiteit niet hersteld, onder meer omdat de vreemdeling heeft aangegeven te persisteren in de eerder opgegeven identiteit. In ongeveer 800 gevallen is sprake geweest van identiteitsherstel overeenkomstig de Regeling.

Voorts vragen deze leden hoeveel personen – al dan niet met een burgemeestersverklaring – wegens contra-indicaties niet voorzien worden van een verblijfsvergunning.

In reactie hierop kan ik aangeven dat op peildatum 6 mei 2008 in totaal van ongeveer 5.900 vreemdelingen op grond van een contra-indicatie is geoordeeld dat zij niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van de Regeling. Hier zijn ongeveer 800 vreemdelingen inbegrepen ten behoeve van wie een burgemeestersverklaring is afgegeven. Het aandeel van de groep vreemdelingen die via de burgemeestersverklaring bij de IND is aangemeld en die op grond van contra-indicaties niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning, wijkt procentueel niet af van het aandeel van de groep die reeds bekend was bij de IND.

Zij vragen voorts of ik kan aangeven of het genoemde aantal van 25.000 vreemdelingen van wie de dossiers door de IND zijn beoordeeld, inclusief de 5.000 personen is waarvoor burgemeestersverklaringen zijn aangeleverd.

Hierop kan ik melden dat op peildatum 6 mei 2008 aan in totaal ruim 26.800 vreemdelingen die behoren tot de doelgroep van de Regeling, door de IND een aanbod op grond van de Regeling is gedaan. Ruim 22.600 vreemdelingen waren al bekend bij de IND en ruim 4.200 vreemdelingen zijn middels een burgemeestersverklaring aangemeld.

Verder willen de leden van de VVD-fractie weten of het genoemde aantal van 5.000 vreemdelingen waarvan is geoordeeld is dat zij niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning inclusief de vreemdelingen is voor wie burgemeestersverklaringen zijn aangeleverd.

Ten antwoord meld ik dat in totaal op peildatum 6 mei 2008 van ongeveer 5.900 vreemdelingen is geoordeeld dat zij niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van de Regeling. Ongeveer 5.100 vreemdelingen waren al bekend bij de IND en

in 800 gevallen betrof het vreemdelingen die middels een burgemeestersverklaring zijn aangemeld.

Deze leden vragen voorts naar de verdeling van de 27.500 vreemdelingen die op grond van de Regeling een verblijfsvergunning hebben gekregen over de verschillende leeftijdscategorieën.

Van de 26.800 vreemdelingen aan wie op grond van de Regeling een aanbod voor een verblijfsvergunning is gedaan, is de verdeling over de verschillende leeftijdscategorieën als volgt:

- 12 jaar of jonger: 19%;
- tussen de 12 en 18 jaar: 8%;
- tussen de 18 en 65 jaar 71 %;
- 65 jaar en ouder: 2 %.

De leden van de GroenLinks-fractie ontvangen graag een overzicht van de praktische problemen in het proces van de vergunningverlening tot nu toe, en van de oplossingen die hiervoor zijn bedacht.

In reactie hierop kan ik aangeven dat van de zijde van de gemeenten relatief veel vragen zijn gesteld over de volgende onderwerpen:

- de positie van kinderen van vreemdelingen die op grond van de Regeling een verblijfsvergunning hebben gekregen en die ná 13 december 2006 zijn geboren;
- het moment van uitreiken van het verblijfsdocument;
- de procedure omtrent het herstel van de identiteit en/of nationaliteit en het moment van de inschrijving in het GBA.

In deze gevallen is door de IND contact gezocht met de gemeenten en is een praktische oplossing aan de hand gedaan. Daarnaast is in verschillende situaties een brief van het Rijk en de VNG naar alle gemeenten uitgegaan met suggesties hoe te handelen.

Rondom het afwijzen van een verblijfsvergunning op grond van het niet voldoen aan het criterium van ononderbroken verblijf in Nederland, vragen de leden van de GroenLinks-fractie hoe strikt dit criterium precies wordt gehanteerd.

Zoals ik eerder in het debat op 7 juni 2007 de Kamer heb meegedeeld, is waar mogelijk gekeken naar de intentie die iemand heeft om naar het buitenland te reizen. Iemand die de intentie had om zich in een ander land te vestigen en dat door de autoriteiten van dat land verhinderd zag, valt niet onder de Regeling. De IND heeft, voor zover dat uit de dossiers bleek, rekening gehouden met dit soort situaties. Dit betekent ook dat het zich houden aan de meldingsplicht niet automatisch leidt tot het niet tegenwerpen van onderbroken verblijf. Er kan immers sprake van zijn geweest dat, hoewel aan de meldingsplicht werd voldaan, er toch pogingen werden gedaan zich in een ander land te vestigen.

Voorts vragen de leden van de GroenLinks-fractie hoe is omgegaan met de tegenwerping van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag.

De toegezegde brief over het kabinetsstandpunt inzake artikel 1F Vluchtelingenverdrag is vertraagd, doordat een uitgebreide analyse nodig bleek, waarbij rekening wordt gehouden met al wat onder andere in uw Kamer en door belangenorganisaties naar voren is gebracht. De brief zal voor 1 juni 2008 aan uw Kamer worden gestuurd.

De aard en de ernst van feiten die vallen onder artikel 1F Vluchtelingenverdrag maken dat het met het oog op het belang van de openbare orde niet verantwoord is om in afwachting van de betreffende brief dit artikel niet toe te passen dan wel in deze zaken niet over te gaan tot uitzetting, uiteraard mits is geoordeeld dat artikel 3 EVRM niet aan uitzetting in de weg staat. Ik heb uw Kamer dit eerder gemeld tijdens het debat over de regeling op 7 juni 2007 en in antwoord op kamervragen (KV 2070815210, d.d. 24 april 2008).

3. Terugkeer

Naar aanleiding van de vraag van de leden van de CDA-fractie tegen welke praktische uitvoeringsproblemen de DT&V aanloopt en wanneer concrete terugkeerresultaten van de DT&V tegemoet kunnen worden gezien, hecht ik eraan te benadrukken dat met de uitvoering van de Regeling een wezenlijke start is gemaakt om uitvoeringsproblemen in de terugkeer in den brede te verminderen.

Ten aanzien van de praktische ervaringen en problemen bij terugkeer van deze groep die niet in aanmerking is gekomen voor verblijf op grond van de Regeling meld ik uw Kamer het volgende. De Regeling beoogde een oplossing te bieden voor de uitzichtloze situatie waarin een grote groep ex-asielzoekers was komen te verkeren. Het Kabinet heeft er bewust voor gekozen om de Regeling conform het Coalitieakkoord niet open te formuleren maar duidelijke en strikte criteria te hanteren. Deze criteria zijn u bekend. Een aanzienlijk deel van de vreemdelingen dat niet in aanmerking is gekomen voor verblijf op grond van de Regeling, bestaat uit vreemdelingen ten aanzien van wie contra-indicaties bestaan in de sfeer van de openbare orde of nationale veiligheid. Deze groep bestaat uit ruim 1.250 vreemdelingen. Voorts geldt voor een groep dat artikel 1F Vluchtelingenverdrag van toepassing is. De effectuering van de terugkeer van deze groep is moeilijk. Ongeveer 250 vreemdelingen hebben meervoudig onjuist verklaard over de nationaliteit en/of identiteit. Bij deze vreemdelingen geldt dat niet vast staat bij welk land de terugkeer dient te worden geëffectueerd en verloopt uiteraard ook de aanvraag voor de laissez- passer extra moeilijk. Door deze vreemdelingen expliciet te hebben uitgesloten van de Regeling, blijft een groep vreemdelingen over van wie op voorhand duidelijk is dat zij de grootste terugkeerinspanningen vergen. De meesten van hen beschikken niet over documenten. Het verkrijgen van documenten ten behoeve van het vertrek van deze vreemdelingen van ambassades is onder normale omstandigheden al verre van eenvoudig. Daarenboven geldt dat het hier gaat om een categorie vreemdelingen die veelal lange tijd, al dan niet illegaal, in Nederland verblijven en afkomstig zijn uit landen waarnaar gedwongen

terugkeer soms moeizaam verloopt. De mogelijkheid voor financiële ondersteuning van vrijwillige terugkeer is voorts voor deze groep op grond van de huidige regelingen beperkt. Deze aspecten maken dat de terugkeer van deze groep moeilijker is dan andere groepen niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen.

In antwoord op de vraag wanneer er concrete terugkeerresultaten van de DT&V tegemoet gezien mogen worden, antwoord ik uw Kamer als volgt.

Vanaf maart 2008 is de instroom van in totaal ongeveer 3.500 terugkeerdossiers vanuit de IND naar de DT&V goed op gang. In aansluiting daarop is het casemanagement toegepast om het perspectief van de vreemdeling op terugkeer te richten, waarna over wordt gegaan tot de drie maanden durende intensieve terugkeerbegeleiding in een vrijheidsbeperkende locatie. Dat terugkeer van deze groep weliswaar moeilijk, maar niet onmogelijk is blijkt uit het feit dat nu reeds ongeveer 180 vreemdelingen aantoonbaar zijn vertrokken (peildatum 8 mei 2008).

De aanvullende maatregelen ter verbetering van de toelatingsprocedure asiel en het opvang- en terugkeerbeleid worden momenteel uitgewerkt. Hierbij is de VNG - evenals een groot aantal andere (maatschappelijke) instanties - uitgebreid geconsulteerd. In mijn brief van 1 februari jl. (Kamerstukken II, vergaderjaar 2007-2008, 31 018, nr. 33) heb ik, vooruitlopende hierop, uw Kamer gemeld een aantal maatregelen te nemen om het terugkeerbeleid effectiever te maken.

Vreemdelingen kunnen nu op grond van een vrijheidsbeperkende maatregel ex artikel 56, Vw 2000 worden geplaatst in de hiervoor genoemde vrijheidsbeperkende locatie. Evenals voor gezinnen met minderjarige kinderen (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008, 29 344 en 19 637, nr.66), geldt dat voor een periode van in beginsel maximaal 12 weken. De maatregel zal worden toegepast op vreemdelingen die in Nederland geen lopende procedures meer mogen afwachten.

Voorts ben ik doende, zoals ik ook heb aangekondigd in mijn brief van 1 februari 2008, de mogelijkheden van herintegratieondersteuning uit te breiden. Ook ben ik bezig met een verdere uitwerking van de strategische benadering van landen van herkomst. Het ingezette beleid waarin terugkeer als integraal onderdeel van het buitenlandse beleid is benoemd, wordt hiermee geïntensiveerd. Ik ben hierover in overleg met de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking.

De terugkeer van deze groep afvallers van de Regeling is volgtijdelijk ter hand genomen. Het is mijn streven, met de genomen beleidsmaatregelen, in zoveel mogelijk gevallen te komen tot een vorm van aantoonbaar vertrek, zelfstandig of gedwongen. Ik zal, zoals met

uw Kamer reeds is afgesproken, u bij de rapportage Vreemdelingenketen in de tweede helft van het jaar nader informeren.

De leden van de PvdA-fractie vragen hoe de terugkeer van de groep verwijderbaren verloopt. Voorts vragen zij of daarbij kan worden aangegeven of uit deze groep personen met onbekende bestemming zijn vertrokken.

Voor wat betreft het eerste deel van de vraag verwijs ik naar het antwoord dat ik hiervoor heb gegeven in reactie op dezelfde vraag van de leden van de CDA-fractie. Wat betreft het vertrek met onbekende bestemming het volgende. Nadat de criteria van de Regeling waren vastgesteld, is de IND aangevangen met het beoordelen van de dossiers van vreemdelingen die vóór 1 april 2001 asiel hadden aangevraagd en die volgens het IND-systeem nog in beeld waren. Zoals ik uw Kamer eerder heb gemeld, is aangevangen met de beoordeling en behandeling van dossiers van vreemdelingen van wie vrijwel zeker was dat zij in aanmerking zouden komen voor een verblijfsvergunning. Later in 2007 zijn zaken behandeld waarin twijfel was omtrent de inwilligbaarheid. In een aanzienlijk deel van deze zaken is geen aanbod gedaan en is verder niet gecorrespondeerd met de vreemdeling in kwestie, daar er niet werd voldaan aan de criteria van de Regeling. Ná de overdracht van deze zaken door de IND aan de DT&V hebben DT&V en VP allereerst actief gecontroleerd of de vreemdeling kon worden getraceerd. Aan de hand van deze controles is vastgesteld dat ruim 700 vreemdelingen met onbekende bestemming waren vertrokken. Hoewel het kan zijn dat mensen na het bekendmaken van de Regeling zijn vertrokken, gaat het hier met name om vreemdelingen die waarschijnlijk al langere tijd met onbekende bestemming vertrokken zijn. Immers, onder de 5.900 vreemdelingen die weliswaar onder de doelgroep vielen, maar niet in het bezit van een vergunning zijn gesteld, bleken zich ongeveer 1.000 vreemdelingen te bevinden met een onbekende verblijfplaats. Voor zover deze vreemdelingen noch een courant adres, noch een bekende raadsman hadden, kon hen geen aanbod worden gedaan. Voor zover zij wel een raadsman hadden, is het aanbod via de raadsman gedaan, maar ongebruikt gebleven wanneer deze evenmin beschikte over een courant adres. Betreffende vreemdelingen hebben zich evenmin gemeld bij de IND of bij de burgemeester voor het verkrijgen van een verklaring. Wanneer alle 5.900 terugkeerdossiers door de IND aan de DT&V zijn overgedragen, is het dus zeer waarschijnlijk dat deze in minstens 1.000 dossiers zal constateren dat de betreffende vreemdeling reeds eerder met onbekende bestemming is vertrokken.

Op vragen van de leden van de SP-fractie met betrekking tot schrijnende omstandigheden, buitenschuld-criteria, mensenhandel en medische omstandigheden kan ik meedelen dat de praktijk als volgt is.

De IND toetst, naast alle andere relevante vragen, gedurende de toelatingsprocedure op zorgvuldige wijze of er sprake is van schrijnendheid, buitenschuld-criteria, mensenhandel en medische omstandigheden. Dit sluit niet uit dat, na enig tijdsverloop, in het vertrektraject

een nieuwe situatie kan ontstaan waarin genoemde omstandigheden aan het licht komen die mogelijkwijs aan de terugkeer in de weg staan.

De DT&V beziet actief in iedere individuele zaak of er aanwijzingen van dergelijke omstandigheden zijn. Dit is onderdeel van zijn standaardwerkzaamheden. De DT&V signaleert voorkomende gevallen bij de IND. De IND beoordeelt daarop of de vreemdeling in aanmerking komt voor een vergunning op grond van schrijnendheid, of op grond van het buitenschuldbeleid. Daar waar medische omstandigheden het potentieel onmogelijk maken voor de vreemdeling om te reizen, maakt de IND, wederom door tussenkomst van de DT&V, een beoordeling in het kader van artikel 64 Vw 2000. Voor zaken waarbij er een indicatie is dat er mogelijk sprake is van mensenhandel, signaleert de DT&V dit bij de contactpersoon mensenhandel van de verantwoordelijke politieregio. Deze contactpersoon start daarop een onderzoek naar mogelijke mensenhandel. Dit onderzoek kan leiden tot de verlening van een zogenaamde B9-vergunning door de IND.

Voorts vragen de leden van de SP-fractie wat er gebeurt met vreemdelingen met minderjarige kinderen van wie na drie maanden verblijf in een vrijheidsbeperkende locatie blijkt dat zij niet uitzetbaar zijn. Daarbij vragen zij om garanties dat deze vreemdelingen niet op straat worden gezet. Mijn antwoord hierop is dat het onmogelijk is om dit te garanderen, zo berichtte ik u ook eerder in mijn brief van 29 januari jl. (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008, 29 344 en 19 637, nr.66). Indien vreemdelingen met minderjarige kinderen er niet voor kiezen om Nederland zelfstandig te verlaten, wordt de vrijheidsbeperkende maatregel in de vrijheidsbeperkende locatie in beginsel na 12 weken opgeheven en wordt de vreemdelingen met minderjarige kinderen wederom aangezegd Nederland te verlaten. Onder voorwaarden kan er grond bestaan om over te gaan tot inbewaringstelling van één ouder op grond van art. 59 Vw 2000, zoals in voornoemde brief uiteengezet. Met het verblijf in een vrijheidsbenemende locatie, waarmee de DT&V aanvullend investeert in de terugkeer van betrokkenen, is vanuit de overheid alles in het werk gesteld om terugkeer te realiseren. Het is dan, als in die periode terugkeer niet wordt gerealiseerd, uitdrukkelijk de keuze van betrokkenen om niet terug te gaan naar het land van herkomst. Aangezien het onwenselijk is dat vreemdelingen via niet-meewerken aan terugkeer opvang en/of verblijf in Nederland afdwingen, rest mij in die gevallen niets anders dan de voorzieningen te beëindigen. Indien vreemdelingen buiten hun schuld niet kunnen terugkeren, kunnen zij in aanmerking komen voor een vergunning op grond van het buitenschuldbeleid.

De leden van de VVD-fractie vragen of het waar is dat in een aantal gemeenten de politie geen ondersteuning geeft bij het uit de opvang zetten van uitgeprocedeerde asielzoekers, die de opvang niet vrijwillig wensen te verlaten en zo ja, welke gemeenten het betreft. Zoals bekend is het vreemdelingenbeleid de afgelopen jaren onderwerp geweest van veel bestuurlijke controverses. Met het Coalitieakkoord – en daaruit voortvloeiend het akkoord

van het Rijk met de VNG over het vreemdelingenbeleid – is een omslag bereikt in de bestuurlijke discussie over het vreemdelingenbeleid. Kern ervan is dat aan de grote groep 'oudewetters' die al jaren in de opvang verblijft, een verblijfsvergunning wordt verstrekt, als zij aan de voorwaarden van de Regeling voldoen. Tegelijkertijd ontstaat daarmee ruimte om een einde te maken aan de noodopvang en de Vw 2000 overeenkomstig de doelen van de wet uit te voeren. Hierdoor is het afgelopen jaar de verhouding met de gemeenten verbeterd: de VNG heeft zich gecommitteerd aan een wetsconforme uitvoering.

De DT&V staat in voortdurend contact met gemeenten om te bezien waar mogelijke problemen praktisch kunnen worden opgelost. In de afgelopen periode is door de DT&V flink geïnvesteerd in de samenwerking met de gemeenten. Zo worden gemeenten geïnformeerd over de werkwijze en desgewenst over individuele zaken. Voorts heb ik zoals hiervoor omschreven enkele beleidsmaatregelen genomen met het oog op de effectiviteit van de terugkeer. Als gevolg van deze contacten en maatregelen is, ook volgens de gemeenten, de samenwerking nu sterk verbeterd.

Ik ga ervan uit dat gemeenten zich aan de letter en de geest van de Vw 2000 houden, inclusief medewerking aan ontruiming. Waar dit op problemen stuit, treed ik gericht in overleg.

4. Opvang en huisvesting

De leden van de PvdA-fractie vragen welke maatregelen worden getroffen om de indicatieve taakstelling van 5.000 te huisvesten statushouders per half jaar te realiseren. Mijn antwoord hierop is het volgende. Sinds 1995 regelt de Huisvestingswet de huisvesting van statushouders (ook wel verblijfsgerechtigden of vergunninghouders genoemd) vanuit de centrale opvangvoorzieningen naar reguliere woonruimte in de gemeenten. De Huisvestingswet legt gemeenten de plicht op zorg te dragen voor de huisvesting van statushouders overeenkomstig de hun opgelegde halfjaarlijkse taakstelling. De realisatie van de huisvestingsopdracht is dus primair een gemeentelijke taak. In het op 25 mei 2007 tussen de VNG en mij gesloten bestuursakkoord is ten aanzien van de huisvesting van de doelgroep overeengekomen dat ernaar wordt gestreefd dit huisvestingsproces uiterlijk eind 2009 te hebben afgerond. De gemeenten hebben dan ook - naast de gebruikelijke halfjaarlijkse taakstelling voor de 'reguliere' tot Nederland toegelaten asielzoekers- een tijdelijke taakstelling opgelegd gekregen voor de huisvesting van de personen die onder de Regeling vallen. Deze tijdelijke taakstelling zal voor de tijdvakken vanaf het tweede halfjaar van 2007 en de jaren 2008 en 2009 worden opgelegd. Aangezien ten tijde van het vaststellen van de eerste twee halfjaarlijkse taakstellingen (voor de tweede helft van 2007 en de eerste helft van 2008) de totale omvang van deze groep nog niet vaststond, zijn er indicatieve taakstellingen van elk halfjaar 5.000 te huisvesten personen bekendgemaakt. Inmiddels is er inzicht in de feitelijke omvang van statushouders onder de Regeling. Het gaat naar verwachting om een totale doelgroep van 27.500 statushouders, zoals blijkt uit mijn brief aan uw Kamer over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de

Regeling (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008, 31018, nr. 33). De taakstelling van het resterende aantal te huisvesten statushouders bedraagt dus 17.500 personen. Dit aantal is opgenomen in de publicatie van de zogenaamde Prognose van het aantal te huisvesten vergunninghouders en statushouders voor het tweede halfjaar van 2008, die op 31 maart 2008 in de Staatscourant (nr. 62) is verschenen. Hierbij wordt benadrukt dat het weliswaar een prognose voor het komende halfjaar betreft, maar dat voor het realiseren van de huisvestingsopdracht van 27.500 statushouders een maximale termijn tot en met eind 2009 geldt.

Ingevolge de Huisvestingswet wordt het toezicht op de voortgang van de realisering van de huisvestingstaakstelling uitgeoefend door de provinciale dan wel de regionale toezichthouders (de provincies of WGRplus Regio's). Gemeenten die niet naar behoren presteren kunnen dus volgens het geboden wettelijke kader ter verantwoording worden geroepen door de toezichthouder.

Tevens hebben de Minister voor WWI en ik samen met de VNG de Taskforce Huisvesting Statushouders in het leven geroepen die de gemeenten begeleidt bij de vlotte uitvoering van het proces van de huisvesting. Zij houdt de vinger aan de pols, brengt succes- en faalfactoren in beeld, verzamelt en verspreidt informatie, signaleert hindernissen, bevordert landelijk, regionaal en lokaal samenwerking, stimuleert lokale ketens tot gezamenlijke aanpak en ontwikkelt praktische hulpmiddelen en instrumenten.

Voor het verstrekken van informatie en voorlichting over de hierboven genoemde onderwerpen van de Taskforce staat de website www.thuisgeven.nl ter beschikking. Zo worden op deze website de succesfactoren voor een goede uitvoering van de huisvestingsopdracht zichtbaar gemaakt, worden antwoorden op gestelde vragen terzake de uitvoering gegeven en wordt maandelijks de voortgang van de uitvoering van de gemeentelijke huisvestingstaakstellingen voor de statushouders bekend gemaakt bij het onderdeel 'de stand van het land' van de website.

In het komende jaar zal de Taskforce onder meer middels regionale bijeenkomsten het huisvestingsproces en de daarbij benodigde regionale samenwerking stimuleren. Al deze specifieke activiteiten moeten ertoe leiden dat gemeenten voldoende worden ondersteund en zijn toegerust om de opdracht tot huisvesting van de groep binnen de afgesproken periode te kunnen realiseren.

Vooralsnog geeft de landelijke mutatiegraad van de sociale huursector geen aanleiding om aan te nemen dat de taak tot huisvesting van de doelgroep niet vanuit de bestaande en beschikbare woningvoorraad kan worden ingevuld. Er worden dus op dit moment geen extra maatregelen getroffen.

Voorts willen de leden van de PvdA-fractie graag weten hoeveel statushouders er op dit moment opvang verkrijgen vanuit het Rijk (COA) en hoeveel statushouders in de gemeentelijke noodopvang verblijven.

Van de totale groep personen die onder de Regeling vallen, bevonden 15.000 personen zich in COA-opvang. Inmiddels zijn daarvan 8.000 personen de opvangvoorzieningen uitgestroomd, onder andere door huisvesting.

Per peildatum van 6 mei 2008 zijn er in totaal ruim 9.400 statushouders geregistreerd voor de taakstelling huisvesting op grond van de Regeling in de gemeenten, afkomstig zowel uit centrale opvangvoorzieningen als uit alternatieve (nood)opvang in de gemeenten.

Aangezien het bij de alternatieve (nood)opvang gaat om niet door het Rijk gecontroleerde opvang, is mij niet bekend hoeveel personen op dit moment nog in deze gemeentelijke noodopvang verblijven.

De leden van de SP-fractie vragen om een actueel overzicht van de resultaten van de taakstelling voor de huisvesting van statushouders op grond van het pardon.

Zoals hierboven al opgemerkt zijn er op de peildatum van 1 april 2008 ruim 9.400 personen die onder de Regeling vallen door het COA voor huisvesting geregistreerd, oftewel 34 % van de totale te verwachten doelgroep. Gezien de met de VNG gemaakte afspraak ligt het realisatietempo daarmee op koers.

De leden van de GroenLinks-fractie vragen of en zo ja hoe, bij de uitplaatsing naar reguliere huisvesting rekening wordt gehouden met de voorkeuren van de betrokken statushouders. Zij vragen of het COA rekening houdt met door gemeenten gemaakte afspraken om de uitplaatsing uit de COA-opvangvoorzieningen regionaal en onderling te regelen waardoor aan dit soort wensen tegemoet kan worden gekomen en zo neen, wat daar precies op tegen zou zijn. Ook wordt gevraagd of ik vrees dat aselechte uitplaatsing negatieve gevolgen kan hebben voor de inburgeringstrajecten.

Ik kan hierop antwoorden dat bij het bemiddelings- en uitplaatsingstraject vanuit de centrale opvangvoorzieningen door het COA zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de relevante voorkeuren van de statushouders, ook wat betreft de woonplaats. Hiertoe werkt het COA met specifiek voor de uitvoering van de Regeling opgestelde richtlijnen om zoveel mogelijk via 'maatwerk' een lokale match van de statushouders in de betrokken opvanglocatie en de gemeente te kunnen verzorgen. Het betrekken van een woning is een belangrijke eerste stap naar volwaardige participatie in de Nederlandse maatschappij. Mensen huisvesten in een omgeving waarin zij zich thuisvoelen, is daarbij zeker van belang. Mede om die reden is in het bestuursakkoord van 25 mei 2007 vastgelegd dat bevorderd wordt dat de statushouders zelf geschikte woonruimte zoeken en dat de geregionaliseerde aanpak van de huisvesting wordt gestimuleerd. Het COA werkt op de opvanglocaties nauw samen met de omliggende gemeenten om bewoners waar mogelijk in de omgeving waar zij de afgelopen jaren hebben verbleven, te huisvesten. De Taskforce stimuleert de lokale samenwerking tussen gemeenten om de 'span of control' en efficiëntie op lokaal niveau te vergroten. De Taskforce hanteert als uitgangspunt een integrale aanpak, waarbij de persoon die een huis zoekt centraal staat en alle activiteiten rondom

deze persoon en niet andersom worden georganiseerd. Ik ondersteun dit uitgangspunt van harte.

Uiteraard kan slechts met de voorkeuren en wensen rekening worden gehouden voor zover dat gelet op de lokale woningmarkt mogelijk is. Gemeenten krijgen individueel een taakstelling opgelegd en hoewel het gemeenten uiteraard vrijstaat om meer dan die taakstelling te doen, bestaat daartoe geen wettelijke verplichting. Op de lokale woningmarkt zullen de statushouders, alhoewel zij als één van de zogenaamde prioritaire groepen door de woningcorporaties met voorrang worden gehuisvest, moeten concurreren met andere groepen urgent woningzoekenden. Het moge duidelijk zijn dat in gemeenten waar de woningmarkt een grotere druk kent, niet aan alle persoonlijke voorkeuren en wensen tegemoet kan worden gekomen. Uitgangspunt is en blijft dat alle gemeenten aan hun wettelijke huisvestingstaakstelling moeten voldoen. Gemeenten kunnen hierbij overigens op vrijwillige basis gebruik maken van de in de Huisvestingswet neergelegde mogelijkheid om onderling tot herverdeling van de taakstellingsopdracht over te gaan. Een geregionaliseerde aanpak van de huisvesting kan bijdragen aan het kunnen inwilligen van de door de statushouders geuite wensen en voorkeuren. Er is in mijn ogen dan ook geen sprake van een aselechte uitplaatsing, waardoor mogelijke negatieve gevolgen voor de inburgeringstrajecten aan de orde zijn.

5. Inburgering

De leden van de CDA-fractie vragen hoe de inburgering en arbeidstoeleiding van degenen die onder de Regeling vallen concreet verloopt. Deze leden vragen of er indicaties zijn dat het beschikbare bedrag wellicht onvoldoende is en of, in het geval de aangekondigde evaluatie van de financiële afspraken zou uitwijzen dat de € 60 miljoen voor de inburgering van statushouders onvoldoende is, gemeenten daarvoor dan (extra) worden gecompenseerd. Deze leden vragen voorts of werkgevers voldoende bereid blijken om in het kader van de inburgering en arbeidstoeleiding van statushouders mee te werken aan het tot stand brengen van duale trajecten.

Voor de inburgering in de opvang is gekozen voor een Persoonsvolgend Budget (PVB). Dit omdat de VNG bij de bespreking van het bestuursakkoord had aangegeven de algemene beleidslijn te handhaven dat de verantwoordelijkheid van gemeenten voor inburgering pas begint in de gemeente van uitplaatsing.

Het PVB dient door personen die onder de Regeling vallen en nog in de opvang verblijven, zelf te worden aangevraagd bij de IB-Groep. Het inburgeringsprogramma moet door deze aanvragers modulair worden ingekocht bij gekeurmerkte opleidingsinstituten.

Ik ga ervan uit dat het beschikbare bedrag van € 4.480 per persoon voor een PVB voldoende is voor de bekostiging van een inburgeringsprogramma. Daarnaast bestaat in de opvang de mogelijkheid voor degenen die nog onvoldoende taalbeheersing en maatschappelijke oriëntatie hebben opgedaan, om een basisvoorziening inburgering op A1min-niveau te volgen ad € 1.000 per persoon.

Na uitplaatsing naar een gemeente kan een persoon het inburgeringsprogramma met het resterend PVB-budget afmaken in zijn nieuwe woonomgeving. Er hoeft dus geen verrekening tussen gemeenten plaats te vinden voor de inburgering. Wel kan de gemeente (aanvullend) een aanbod voor een reïntegratieprogramma doen.

Het kan in het persoonlijk belang van betrokkene zijn in de regio van opvang te worden uitgeplaatst. Dit hoeft natuurlijk niet in alle gevallen zo te zijn. In eerste instantie krijgt betrokkene gelegenheid zelf huisvesting te vinden. Als dat lukt, is het grote voordeel daarvan dat betrokkene zijn wensen heeft kunnen realiseren. Lukt dit niet, dan wordt deze persoon via een woningaanbod geholpen. Ik merk tot slot op, dat de Taskforce Huisvesting hierbij extra ondersteuning biedt voor de huisvesting. Andere partners, zoals Aob- Algemene Onderwijsbond, CWI, GGZ-Nederland, INLIA, LOGO-gemeenten, MO-Groep, MBO-Raad, PHAROS, Servicepunt Arbeidsmarkt MKB en VluchtelingenWerk Nederland, helpen mee om niet alleen te matchen op een woning, maar ook op de mogelijkheden voor werk en scholing.

De leden van de SP-fractie informeren naar de voortgang van de inburgering van de statushouders en vragen welke initiatieven, anders dan in de brief genoemd, worden ontplooid om statushouders zo snel als mogelijk op te leiden en aan werk te helpen. Voor een toelichting op de initiatieven die ontplooid worden om statushouders zo snel als mogelijk op te leiden en aan werk te helpen, verwijs ik u naar bijlage 1 van de brief van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid d.d. 1 april j.l. aan uw Kamer (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 018 en 30 545, nr. 34).

Ook de leden van de GroenLinks-fractie vragen of er problemen in het traject ontstaan als de inburgering wordt gestart in het asielzoekerscentrum en de statushouder lopende het inburgeringstraject wordt overgeplaatst naar reguliere woonruimte elders in het land en of het beschikbare budget van € 4.480 per persoon voldoet en of hierdoor niet vrij ingewikkelde verrekeningsconstructies tussen gemeenten onderling nodig zijn. Deze leden vragen tevens of dit er niet voor pleit om statushouders zoveel mogelijk in hun eigen regio uit te plaatsen naar reguliere woonruimte.

Hiervoor verwijs ik naar bovenstaand antwoord op dezelfde vragen van de leden van de CDA-fractie.

6. Kosten

De leden van de VVD-fractie vragen of kan worden gegarandeerd, dat duidelijk wordt hoeveel van de 27.500 toegelaten vreemdelingen een bijstandsuitkering gaan ontvangen. Ik wil erop wijzen dat de groep mensen die onder de Regeling valt de samenleving al jaren, op velerlei wijze, veel geld heeft gekost en nog steeds kost: zie bijvoorbeeld de kosten van de centrale opvang. Doordat zij nu onder de Regeling vallen zal een deel van hen in staat

zijn in de toekomst in hun eigen onderhoud en dat van hun gezinnen te gaan voorzien. Verder heb ik uw Kamer reeds meegedeeld dat de IND op dit moment nagaat of het bestand met personen uit de doelgroep van de Regeling gekoppeld kan worden gekoppeld via SUWI-net. Daaruit kan blijken hoeveel personen op dat moment een bijstandsuitkering ontvangen. Voor deze koppeling is een aantal tussenstappen nodig. Zodra die stappen succesvol zijn doorlopen en de uitkomsten van deze bestandsvergelijking beschikbaar zijn, zullen deze door de Staatssecretaris van SZW met uw Kamer worden gedeeld. Overigens zal met deze uitkomsten slechts een eerste indicatie gegeven kunnen worden van het aandeel van de doelgroep dat na het verlenen van een verblijfsvergunning en na huisvesting in de gemeenten een aanspraak doet op de bijstand. Pas in de jaren na 2009, als alle personen in het kader van de Regeling zijn gehuisvest, zal blijken hoeveel van deze personen (dan nog) aanspraak doen op de bijstand.

De vragen van de leden van de PVV-fractie beantwoord ik als volgt.

Ik verwijs daar waar het de *raming* van de bijstandskosten betreft naar de brief waarmee de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 1 april j.l. de Kamer heeft bericht (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 018 en 30 545, nr. 34). Zoals ik zowel schriftelijk als mondeling reeds enige malen heb toegelicht kan op basis van ervaringcijfers van het project Terugkeer worden gesteld dat ook zonder de Regeling een aanzienlijk deel van de doelgroep in aanmerking zou zijn gekomen voor een verblijfsvergunning. Uit de rapportage vreemdelingenketen periode sept. - dec. 2006 blijkt dat het aandeel personen dat onder het project Terugkeer alsnog een verblijfsvergunning heeft ontvangen 40 tot 45 % bedraagt. Ook in de bevolkingsprognose 2006-2050 van het CBS¹ wordt gesteld dat het beeld gedurende het project Terugkeer vrijwel hetzelfde is: ongeveer 45% heeft alsnog een verblijfsvergunning gekregen.

Dankzij de Regeling is het proces van vergunningverlening versneld afgehandeld. Daarmee krijgen de betrokken vreemdelingen niet alleen snel duidelijkheid over hun toekomst, maar ook komen de vergunninghouders eerder in aanmerking voor inburgering, huisvesting en begeleiding naar de arbeidsmarkt. Bij de start van de Regeling verbleven er nog steeds zo'n 15.000 asielzoekers die onder de oude Vreemdelingenwet asiel hadden aangevraagd in de COA-opvang. Inmiddels zijn daarvan 8.000 personen de opvangvoorzieningen uitgestroomd. Het verblijf in de opvang was voor velen van hen van langdurige aard. Door de uitvoering van de Regeling met het bijbehorende huisvestingstraject van vergunninghouders dat uiterlijk eind 2009 zal worden afgerond, zal de structurele daling van de bezetting van het COA worden gerealiseerd, hetgeen een aanzienlijke reductie van het beslag op publieke middelen tot gevolg zal hebben. Tevens heeft de Regeling tot gevolg gehad dat het aantal procedures bij IND en rechtbanken is

---

¹ Bevolkingsprognose 2006-2050: veronderstellingen over asielmigratie van Han Nicolaas (bevolkingstrends 4^e kwartaal 2006)

beperkt als gevolg van het intrekken van lopende procedures bij aanvaarding van het aanbod van de IND. In totaal zijn er op peildatum 6 mei 2008 ruim 19.700 procedures ingetrokken. Deze procedures hebben enerzijds betrekking op asiel- en reguliere aanvragen (ca. 14.200), en anderzijds op procedures in het kader van beroeps- en hoger beroepsfase (ca. 5.500).

7. Uitvoering van het bestuursakkoord met de VNG

De leden van de CDA-fractie vragen wat de stand van zaken is bij de uitvoering van de afspraken naar aanleiding van de passage uit het Coalitieakkoord, evenals het onderdeel van het met de VNG gesloten bestuursakkoord, betreffende de (aanpassing van de) Vreemdelingenwet 2000. Deze leden vragen waarom de Kamer uiterlijk tot het zomerreces moet wachten alvorens nader te worden geïnformeerd over de aanvullende maatregelen ter bevordering van de effectiviteit van het terugkeerbeleid, in het bijzonder de aanpak van het probleem van uitgeprocedeerde asielzoekers die rechtmatig in Nederland verblijven maar geen recht hebben op opvang.

De door mij noodzakelijk geachte verbeteringen voor een toekomstbestendig asielbeleid en een effectiever terugkeerbeleid zijn door mij parallel aan het wegwerken van de nalatenschap van de oude vreemdelingenwet ter hand genomen. De uitwerking van deze maatregelen vereist een zorgvuldige voorbereiding en afstemming met de verschillende uitvoeringspartners en 'stakeholders' en bevindt zich thans in een vergevorderde fase. Inmiddels vindt ook een omvangrijke ex-ante uitvoeringstoets plaats. Het is mijn streven de uitwerking zo snel als mogelijk af te ronden en u hierover te informeren. Dit zal uiterlijk voor het zomerreces zijn.

De vraag van de leden van de CDA-fractie of in het kader van de desbetreffende «terugkeerconsultaties» ook de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking en organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking zijn betrokken, beantwoord ik bevestigend. De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking wordt en is betrokken bij de consultaties over het terugkeerbeleid. Samen bereiden wij bovendien de notitie voor over het Migratie- en Ontwikkelingsbeleid die uw Kamer eveneens voor de zomer zal worden toegezonden. Hierin is duurzame terugkeer een belangrijk thema. Voorts bestaan er contacten tussen mij en de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking enerzijds en ontwikkelingsorganisaties anderzijds. Thans wordt bezien of initiatieven van deze organisaties gericht op duurzame terugkeer en herintegratie een bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen van het terugkeerbeleid. Hiervoor zal onder meer aandacht zijn tijdens de door mij in de brief van 1 februari 2008 aangekondigde terugkeerconferentie. De IOM voert de bestaande vrijwillige terugkeerregelingen uit (de REAN- en de HRT-regelingen). In dit kader vindt regulier overleg met de IOM plaats. Hierin is de wijze waarop de IOM invulling geeft aan haar rol op het gebied van terugkeer een terugkerend thema.

De leden van de PvdA-fractie wijzen op het op 25 mei 2007 met de VNG gesloten bestuursakkoord over de randvoorwaarden voor de afwikkeling van de oude Vreemdelingenwet. Zij vragen wat op dit moment vanuit het Rijk in gang is gezet om de afspraken met de VNG na te komen.

Zoals in de brief van 1 februari is neergelegd, constateren de VNG en ik dat de uitvoering van de Regeling ter afwikkeling van de nalatenschap oude Vreemdelingenwet voorspoedig verloopt. Naar verwachting bedraagt de totale doelgroep ca. 27.500 statushouders van wie 26.800 vreemdelingen reeds een aanbod hebben gekregen. De huisvesting van deze personen is door gemeenten voortvarend ter hand genomen. Per peildatum van 6 mei 2008 zijn er ca 9.400 statushouders geregistreerd voor de taakstelling huisvesting. De Taskforce huisvesting statushouders die door mij, de Minister voor Wonen, Wijken en Integratie en de VNG is ingesteld, is operationeel en ondersteunt gemeenten bij hun huisvestingstaak.

Ter compensatie van uitvoeringskosten door gemeenten is op 23 november 2007 een tijdelijke financiële regeling in de Staatscourant gepubliceerd ter verdeling van € 55 mln. De verdeling van dit bedrag is gekoppeld aan de COA-registratie van de huisvesting van huishoudens waarvan de personen in aanmerking zijn gekomen voor een verblijfsvergunning. Met de VNG is overeengekomen dat een gemeente een eenmalige tegemoetkoming van € 3.400 ontvangt per gehuisvest huishouden. Gemeenten hoeven geen aparte aanvraag in te dienen. De afspraken in het bestuursakkoord zien niet alleen op de vergunningverlening in het kader van de Regeling, maar ook op de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers. In het bestuursakkoord is bepaald dat ten aanzien van die vreemdelingen die volgens de Vw 2000 geen recht (meer) hebben op van Rijksweg verstrekte voorzieningen, deze voorzieningen binnen de daartoe gestelde termijnen worden beëindigd. DT&V spant zich maximaal in om het daadwerkelijke vertrek van uitgeprocedeerde asielzoekers te realiseren. DT&V ondersteunt en informeert de gemeenten actief op operationeel niveau. Daarbij spelen de Lokale Terugkeeroverleggen (LTO's) een belangrijke rol. In het LTO participeren DT&V, het COA en de VP. In het LTO wordt onder meer de vertrekstrategie bepaald en wordt de voortgang van de terugkeeractiviteiten bewaakt. De gemeenten zijn nadrukkelijk uitgenodigd om hierin te participeren. Daarnaast wordt de samenwerking met de gemeenten besproken in de landelijke klankbordgroep. In de klankbordgroep participeren naast de DT&V, de VNG en het COA een representatieve vertegenwoordiging van gemeenten.

De leden van de SP-fractie vragen hoe in de tussentijd wordt voorkomen dat vreemdelingen op straat komen te staan.

Ik merk hierbij op dat bij het effectueren van het terugkeerbeleid de DT&V zich richt op realisatie van het daadwerkelijke vertrek uit Nederland, waardoor er zo min mogelijk mensen op straat komen. Vreemdelingen kunnen reeds nu op grond van een vrijheidsbeperkende maatregel ex artikel 56 Vw 2000 worden geplaatst in een vrijheidsbeperkende locatie. Voor gezinnen met minderjarige kinderen, geldt dat voor een

periode van in beginsel 12 weken. De maatregel zal worden toegepast op vreemdelingen die geen procedures meer in Nederland mogen afwachten. Met het opleggen van de vrijheidsbeperkende maatregel wordt zoveel mogelijk voorkomen dat de desbetreffende gemeente na afloop van de vertrektermijn (28 dagen) wordt geconfronteerd met het op straat terechtkomen van vreemdelingen. In het geval er zicht is op uitzetting, kan de vreemdeling in vreemdelingenbewaring worden geplaatst van waaruit het (gedwongen) vertrek wordt voorbereid. Ik benadruk echter dat niet kan worden uitgesloten dat mensen uiteindelijk op straat kunnen belanden, met name als zij niet meewerken aan hun terugkeer. De uitvoering van de Vw 2000, zoals neergelegd in het bestuursakkoord, betekent dat, als ultimum remedium, de voorzieningen, ondanks de intensieve facilitering door de DT&V, kunnen worden stopgezet.

De leden van de PVV-fractie hebben in de brief gelezen van het voornemen uitgeprocedeerde asielzoekers, die aan hun vertrek werken, te ondersteunen met een herintegratiebijdrage in geval van zelfstandige terugkeer naar het land van herkomst. Deze leden vragen om een meer gedetailleerde omschrijving van de genoemde herintegratiebijdrage. Tevens vragen zij om een raming van de hiermee gepaard gaande kosten.

Zoals ook al tijdens het Project Terugkeer van het vorige kabinet het geval was kunnen (ex-)asielzoekers die aangeven zelfstandig met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) te willen terugkeren naar het land van herkomst, wanneer zij aan de voorwaarden hiervoor voldoen, in aanmerking komen voor een herintegratiebijdrage op grond van de Herintegratie Regeling Terugkeer (HRT-regeling). De herintegratiebijdrage onder deze regeling bedraagt € 1.750 per volwassene of AMA en € 875 per minderjarig meereizend kind. Ik ben voornemens de instrumenten die beschikbaar zijn voor het bieden van herintegratieondersteuning uit te breiden. Het gaat hierbij om een uitbreiding van de manieren waarop ondersteuning kan worden geboden. Zo overweeg ik naast de bestaande financiële bijdrage een bijdrage in natura te introduceren. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan ondersteuning bij scholing of bemiddeling bij het zoeken naar werk in het land van herkomst. Over de precieze invulling van deze ondersteuning en over de bijbehorende kosten zal ik uw Kamer nog nader informeren.

De leden van de PVV-fractie vragen wat er na het verstrijken van de genoemde periode van 12 weken plaatsing in een vrijheidsbeperkende locatie met een dergelijke vreemdeling gaat gebeuren wanneer het niet gelukt is om deze binnen de genoemde periode het land te doen verlaten.

Ik merk op dat met de plaatsing van uitgeprocedeerde asielzoekers in een beperkt aantal vrijheidsbeperkende locaties langer toezicht kan worden uitgeoefend en de effectiviteit van de terugkeerinspanningen van de overheid kan worden vergroot. Echter, desondanks zal ook na ommekomst van de periode van in beginsel 12 weken niet in alle gevallen vertrek

zijn gerealiseerd. In dat geval ontstaat een nieuw beoordelingsmoment. Vreemdelingen worden of in vreemdelingenbewaring gesteld, of de vrijheidsbeperkende maatregel wordt, wanneer dit niet mogelijk is, opgeheven. Indien vreemdelingen buiten hun schuld niet kunnen terugkeren, kunnen zij in aanmerking komen voor een vergunning op grond van het buitenschuldbeleid.